

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 5P/27/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5322200652
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Kubjatková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2022:5322200652.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou Mgr. Andreou Kubjatkovou vo veci starostlivosti o maloletého A. O.A., Z.. XX. XX. XXXX, B. XXX XX Z. B. XXXX, tohto času Centrum pre deti a rodiny Bytča, Rázusova 798/52, Bytča, dieťaťa rodičov: matky E. O.A., Z.. XX. XX. XXXX, K. B. L. K. X, K. Č. XXX XX Z. B. XXXX a otca X. A., Z.. XX. XX. XXXX, K. B. L. K. X, na návrh navrhovateľa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, A. Hlinku 8, 022 01 Čadca, za účasti Okresnej prokuratúry Čadca, ul. 17. novembra 1567, 022 01 Čadca, IČO: 35 996 072, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom a určenie výživného rodičom, takto

rozhodol:

- I. Súd n a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť nad maloletým A. O. Z..XX.XX.XXXX.
- D.. Ústavná starostlivosť bude v y k o n á v a n á v Centre pre deti a rodiny Bytča, Rázusova 798/52, 014 01 Bytča.
- III. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého A. O. sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované, nepľnoleté dieťa, od 1.12.2021 do 30.04.2022, sumou 60,- eur mesačne od 01.05.2022 naďalej, vždy do 15. dňa v mesiaci, na účet CDR Bytča.
- IV. Zameškané výživné za obdobie od 01.12.2021 do 30.11.2022 v sume 569,35 € na mal. A. O., súd p o v o ľ u j e matke splácať v splátkach po 10,- € mesačne, spolu s bežným výživným, pod stratou výhody splátok, nezaplatením čo i len jednej z nich.
- V. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého A. O. sumou 100,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci, na účet CDR Bytča, počnúc dňom 01.12.2021.
- VI. Zameškané výživné za obdobie od 01.12.2021 do 30.11.2022 v sume 1200,- € na mal. A. O., súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v splátkach po 25,- € mesačne, spolu s bežným výživným, na účet CDR Bytča, pod stratou výhody splátok, nezaplatením čo i len jednej z nich.
- VII. Účastníci n e m a j ú právo na náhradu trov konania.

o d ť o v o d n e n i e :

1. Uznesením 5P/27/2022-17 zo dňa 12.04.2022 súd začal ex offa konanie o zverenie maloletého A.Z. O. do starostlivosti zariadenia CDR Bytča, nakoľko uznesením sp. zn. 9PPOm/1/2021 zo dňa 03.12.2021 bol maloletý A. O.A. dočasne zverený do tohto zariadenia. Ako vyplýva z tohto uznesenia súd mal osvedčené, že matka maloletému dieťaťu nezabezpečuje zdravé výchovné prostredie, naopak často sa so svojím priateľom háda, požívajú alkoholické nápoje, dieťa bijú. Maloletý A. sa sám vyjadril, že chce ísť do detského domova, kde chce aj zostať, nakoľko situácia v rodine bola pre neho nevydržateľná, vyžadujúca si okamžité umiestnenie maloletého dieťaťa do zariadenia.

2. Matka na pojednávaní spočiatku nesúhlasila s nariadením ústavnej starostlivosti, uviedla, že jej vzťahy so synom sa zlepšili, momentálne pracuje V. A. U. s príjmom 908,- € v hrubom. Má zabezpečené bývanie u nového priateľa V. K..

3. Otec sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčasť neospravedlnil, k veci sa nevyjadril.

4. Zástupkyňa CDR Bytča na pojednávaní uviedla, že Kristián sa veľmi rýchlo adaptoval na nové prostredie v detskom Centre, je rád medzi ostatnými deťmi, chce tam mať aj takú pozíciu, akože takého vodcu, je extrovertne založený, veľmi rád komunikuje, rozpráva, až teda toho rozprávania je niekedy veľa, stále má otázky, treba mu odpovedať, čo sa týka vzťahu k matke, je ozaj ten vzťah dobrý, s matkou si telefonuje, sem tam ju poučuje, akože kde si bola, prečo si neprišla, nezavolala. Rád by sa vrátil domov, k mame pôjde, nie k pánovi Ž., ale k mame áno a má tú nádej, ako matka spomína, že by sa presťahovala do Žiliny a predstavoval si to asi tak, že sa odsťahuje behom mesiaca, nakoľko u mladšieho brata X. bolo zverenie do osobnej starostlivosti otca, takže toto tak horšie vplýva na tohto A. a tiež by rád išiel k tej mame. Zároveň, ale vzhľadom k tomu, že je vedené to trestné stíhanie a aj dlhšiu dobu, alebo mesiac, dva po tom, ako prišiel do domova, tak stále opakoval že dostával doma bitku, by navrhovali takisto zatiaľ ústavnú starostlivosť s tým, že by sa im tam umožnila, dala tam lehota 12 mesiacov, na úpravu podmienok doma, že pokiaľ by sa tie pomery zmenili, aby mohla podať tú žiadosť o zrušenie ústavnej a aby sa ten A. teda vrátil späť domov.

5. Zástupkyňa OP Čadca na pojednávaní uviedla, že vzhľadom na prebiehajúce trestné stíhanie navrhuje, aby súd nariadil ústavnú starostlivosť, ale zároveň, aby ponechal možnosť nejakej lehoty, minimálne ten rok na úpravu pomerov matke, potom by sa zvažilo, hlavne s ohľadom na výsledky trestného stíhania, či teda došlo k zmene pomerov a či je možný návrat maloletého do rodiny, teda zrušenie náhradnej starostlivosti.

6. Kolízna opatrovníčka sa na poslednom pojednávaní nezúčastnila, písomne sa ospravedlnila z dôvodu plánovanej služobnej cesty, žiadala zveriť maloletého A. do CDR Bytča, keďže voči matke a jej priateľovi sa vedie trestné stíhanie vo veci zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby. Otec maloletého X. A. sa o neho nezaujíma, s úradom nekomunikuje. Výživné ponechávajú na úvahe súdu.

7. Zo správy od CDR Bytča mal súd preukázané u maloletého A.Á. O., že :

FYZICKÝ VÝVIN:

Svojou výškou 145,5 cm a hmotnosťou 49,2 kg patrí k nižším jedincom mužského pohlavia so zvýšenou hmotnosťou. A. sa snaží regulovať svoju hmotnosť. Od príchodu do nášho zariadenia, teda od 1.12.2021 sa jeho hmotnosť nezvýšila a podrástol 0 2,5 cm. Snaží sa kontrolovať množstvo prijatej potravy v závislosti od jej obsahu množstva tukov a cukrov. Nie vždy sa mu však darí. Po príchode do ich zariadenia sa trochu obával nástupu do novej základnej školy. Istý čas bol v ich zariadení vyučovaný dištančnou formou. V ich zariadení si našiel kamaráta, ktorý navštevoval ten istý ročník ako on. Spoločne sa zúčastňovali on-line vyučovania. S adaptáciou na nové prostredie školy mu pomohli práve kamaráti z ich centra, s ktorými sa už poznal a ktorí tiež navštevovali túto základnú školu. Samoobslužné činnosti má A. osvojené. Vie sa sám vkusne obliecť a to aj do nepriaznivého počasia. Patrí medzi chlapcov, ktorí majú obľúbené oblečenie, s ktorým by najradšej chodili do školy, na slávnosti, na výlety, ale nosili ho aj na doma. Skrinku s ošatením si vie sám uložiť, v tejto činnosti je aj nápomocný svojmu bratovi X.. Nie vždy si však vie udržať v skrinke poriadok. Posteľ si vie sám pripraviť na spanie, ráno po vyvetraní si sám posteľ ustelie. Taktiež si vie sám prezliecť posteľnú bielizeň. Zásady stolovania pozná, nie vždy ich však dodržiava (neustále aj pri jedle hovorí). Pracovné zručnosti spojené s upratovaním v domácnosti má osvojené. Ihneď po príchode do ich centra sa snažil zapojiť do prác spojených s riadením kuchyne. Tieto činnosti ovláda veľmi dobre, je naňho spoľahlivý. Má osvojené aj zručnosti spojené s upratovaním ostatných častí domácnosti (utieranie prachu z nábytku, čistenie a umývanie podlahových krytín, vysávanie...). Horšie je to však s pracovnými činnosťami spojenými s prácou v okolí centra - práce spojené s udržiavaním čistoty okolia, práce spojené s okopávaním a pletím kvetov, zeleniny, čistenie potokov a pod. V týchto činnostiach „sa A. nevie nájsť“. Pôsobí dojmom akéhosi lenivca, ktorý sa nedá len tak ľahko ovplyvniť, aby trochu ožil. Zadanú pracovnú činnosť radšej „obkecá“, akoby ju mal urobiť. Na A. kladne a motivačne pôsobí pochvala, takže aj pri tejto činnosti i naďalej budú musieť využívať širokú škálu pochvál a odmien. Hygienické návyky má A. osvojené. Sprchovanie zvláda sám bez pomoci inej osoby. A. je v starostlivosti ambulancie zubného lekára, bola u neho prevedená preventívna prehliadka. zuby má v poriadku, len mliečne zuby, ktoré jeho chrup ešte obsahuje, sa musia po ich nevyhadnutí po roku odstrániť. Pediatra má v Ž.: F.. A.Z. F., všeobecný lekár pre deti a dorast, V. XXXX/XX Ž.. Od

04.02. 2022 bol v karanténe pre pozitivitu na COVID 19. Priebeh infekčného ochorenia bol len mierny. V mesiaci jún 2022 bola u A. prevedená 13 ročná prehliadka.

PSYCHICKÝ VÝVIN:

A. sa neustále na niečo vypytuje, kladie množstvo otázok, ktoré by sa ani jeho nemuseli týkať, ale na odpovede je zvedavý. Podobne je to aj u kamarátov. ktorých si v centre získava, resp. chce získať. Neustále za nimi dolieza, chce vedieť, čo idú robiť, resp. s kým a čím sa idú hrať a pod. Aj keď je kamarátmi slovné odbitý, nerobí si z toho nič. ide za vychovávateľmi, resp. za inými osobami, aby ich „potrúpil“ množstvom otázok. S dospelou osobou nemá problém nadviazať kontakt, nie je hanblivý, ani bojzlivý. A. si veľa zapamätal z toho, čo sa dozvedel v nezávislých debatách o ich centre, na čo slúži, čo môže očakávať od centra a čo centrum očakáva od neho. Na A. veľmi kladne pôsobí pochvala, uznanie a odmena. Pochvala je pre neho silným motivačným činiteľom, ktorý posilňuje jeho aktivitu a potláča jeho získanú lenivosť. A. je typom chlapca. ktorý dáva prednosť individuálnym hrám. Najradšej sa venuje behaniu po okolitej prírode a to s chlapcami v jeho veku. Len veľmi nerád sa zapája do futbalu, kde hrajú aj starší chlapci od neho. V tomto kolektíve sa cíti akýsi menejcenný, nakoľko mu futbal ako kolektívna hra, moc nejde. Kladne možno hodnotiť jeho vzťah k bratovi X.. Snaží sa mu napomáhať pri jeho samoobslužných a iných pracovných činnostiach a v neposlednom rade dbá na to, aby X. nebolo ublížené, resp. ukrivdené. A. ukončil piaty ročník ZŠ M.. T.. C. V. V. Z. A.. Jeho adaptácia na prostredie školy prebehla pomerne rýchlo. Na polročnom hodnotení bol klasifikovaný na základe odporúčenia ZŠ Z. B., ktorú dovtedy navštevoval. Ukázalo sa. že A. má veľké vedomostné medzery a to hlavne v matematike a v slovenskom jazyku. V matematike absentovala násobilka v slovenskom jazyku pravopis a aj správne čítanie. Zo začiatku mal A. problém s osvojením si návykov správnej prípravy na vyučovanie v ich centre. Opäť bolo viac reči ako skutkov. Postupne si však požiadavky kladené na jeho prípravu na vyučovanie osvojil, čím sa aj jeho vyučovacie výsledky zlepšili. Na koncoročnom vysvedčení bol hodnotený nasledovnými známami: SJ:4. AJ:4 M:4, INF: 1, BIO:2, D:3, GEO:3, TCH:1, HV:1, VV:1, TV:1, RG. Výchova:2, Nv: aktívne absolvoval. Na koncoročnom hodnotení nebolo Kristiánovi uložené žiadne výchovné opatrenie, správanie bude hodnotené známkou 1.

SOCIÁLNY VÝVIN:

A. je v ich zariadení na základe rozhodnutia Okresného súdu v Čadci zo dňa 03.12. 2021, ktorým nariadil neodkladné opatrenie a dočasne zveril A.Z. O. do starostlivosti ich centra. A.Z. po príchode do ich zariadenia sa na nové prostredie adaptoval pomerne rýchlo. K rýchlejšej adaptácii mu napomohli aj jeho pomerne dobré komunikatívne schopnosti. Je urečnený, nehanbí sa, pri komunikácii s dospelými reaguje rýchlo a pohotovo. Je naviazaný na mladšieho brata X., ktorý je s ním v ich zariadení. Má ho rád, je mu nápomocný pri jeho pracovných a samoobslužných činnostiach. Trochu mu závidí jeho otca E. O., A. X. navštevuje a je s ním v pravidelnom kontakte prostredníctvom sociálnych sietí. A.Á. by najradšej išiel s bratom X. k jeho otcovi, stále hovorí o tom, že si ho X. otec počas letných prázdnin zoberie k sebe na prázdniny. Trochu je smutný z toho, že X. už odchádza od neho k otcovi a on zostane v centre sám. Na svoj vek je pomerne spoľahlivý. Ak je požadovaný o niečo, čo je potrebné vybaviť, tak je pohotový a ústretový. Vie pomerne dobre komunikovať s dospelými, čoho opakom je jeho brat X.. Ten je bojzlivý a zrejme preto mu je neustále v päťach, aby mu bol nápomocný, keď to bude potrebovať. Do kolektívu detí zatiaľ úplne nezapadol. Deťom vadí najmä skutočnosť, že A. rád iných podnecuje ku konfliktom, zapára do nich, neustále niečo hovorí, čo vadí aj deťom. Na upozornenie detí, aby prestal na chvíľu hovoriť, tak sa usmeje a hovorí ďalej. Nemožno však hovoriť o tom, že ho deti nemajú radi. Kladne možno hodnotiť aj skutočnosť, že A. P. nápomocný pri pracovných činnostiach nielen vychovávateľom, ale i ostatným deťom na skupine. Základnú školu navštevuje vo V. Z. A., cca 7 km od centra. Tam aj nazad cestuje autobusom. Sám si vie zakúpiť cestovný lístok. vie kde má nastúpiť, i kde má vystúpiť. Správanie sa v autobuse je dobré. Vreckové najviac využíva na zakúpenie nejakej sladkosti v obchode, resp. na nejakom výlete, či exkurzii.

Kontakt s rodinou:V hodnotenom období ho matka navštívila asi štyri krát. X. otec E. O. navštívil naše zariadenie asi dva krát. A. udržiava pravidelný kontakt s matkou a X. otcom prostredníctvom sociálnych sietí.

Zájmy a záľuby:

U A. nemožno hovoriť o nejakých vyhranených záujmoch. Športovým typom chlapca zrovna nie je. Zapája sa už aj do kolektívnych športov ako je futbal, ktorému sa v minulosti sa vyhýbal. Rád sa pohybuje vonku, rád si zabehá v prírode, najmä v lese. Vždy chce niekoho. kto by sa s ním hral. Podobne je to aj s hrami v interiéri centra. Vždy si vyhľadá nejakú obeť, ktorá by sa s ním hrala. Sú to však hry sprevádzané hlučnosťou (hra na vojakov, strieľanie, hra na skrývky...). Do náročnejších športov (bežecké lyžovanie) sa nepúšťa, tvrdí, že sa bojí. lebo lyžovať nevie. Vo voľnom čase si rád kreslí a rád sa hráva na telefóne hry.Správa bola vypracovaná na základe hodnotenia vychovávateľov.

8. Podľa § 54 Zákona o rodine

(1)

Náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

(2)

Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a)

dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b)

rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c)

uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170401>> nevedlo k náprave alebo

d)

rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

(3)

Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

(4)

Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170401>> alebo podľa § 56 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170401>>, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

(5)

Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

Podľa § 62 Zákona o rodine (1)

Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.14) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170401>>

(2)

U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

(3)

Ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

8. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že v čase vydania neodkladného opatrenia sp. zn. 9PPOm/1/2021 matka nezabezpečovala maloletému synovi zdravé výchovné prostredie, naopak

so svojím priateľom ohrozovali jeho zdravý psychický a fyzický vývoj, keďže sa často hádali, požívali alkoholické nápoje, dieťa fyzicky napadli, preto je vedené t.č. aj voči nim trestné stíhanie vo veci zločinu týrania blízkej a zverenej osoby, ktoré doposiaľ nie je právoplatne skončené. T.č. sú vzťahy medzi matkou a synom zlepšené, maloletý syn by sa rád vrátil k matke, nie však k jej priateľovi, ale matka si musí uvedomiť, že si musí upraviť svoje pomery, aby jej dieťa mohlo byť opätovne zverené do starostlivosti. Otec maloletého dieťaťa X. A. sa o syna absolútne nezaujíma, nekomunikuje ani s úradom, ani so súdom, preto súd nariadil nad maloletým A. ústavnú starostlivosť, ktorá bude vykonávaná v CDR Bytča.

9. Súd rozhodol aj o výživnom pre oboch rodičov s tým, že matke určil prispievať na výživnom na maloletého A. sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa od 01.12. do 30.04., keďže v tom čase nebola zamestnaná, nakoľko od mája 2022 je zamestnaná vo firme U. Q. Q..J..H.. Ž., s príjmom 900,- € v hrubom, súd jej určil prispievať na výživu maloletého A. sumou 60,- € mesačne.

10. Pokiaľ ide o otca, súd mal preukázané, že otec je zamestnaný vo firme E. V. Z., čo súdu aj v telefonickom rozhovore potvrdil. Z uvedeného dôvodu mu súd určil prispievať na výživu maloletého syna sumou 100,- € mesačne.

11. Súd zároveň u oboch rodičov rozhodol o zameškanom výživnom za obdobie od umiestnenia dieťaťa v CDR Bytča až do rozhodnutia vo veci samej.

12. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

Odvolanie je možné podať v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Čadca písomne dvoch vyhotoveniach.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.